

Kňazské povolanie ako dar
Stretnutie kňazov (Rožňava 12.9.2009)

1. Povolanie ako tajomstvo.

a) *Povolanie ako tajomstvo chápané zo strany vonkajšieho sveta.* Dnešný svet má veľa atraktívnych ponúk pre človeka. Je skutočne veľa krásnych aktivít a profesií v ktorých človek môže naplno realizovať svoje talenty, svoje schopnosti, svoju kreativitu. Dnešný svet, ktorý nás pozoruje si kladie rôzne otázky. Najčastejšie opakovaná otázka znie: Prečo ste kňazmi? Prečo ste sa zriekli výhodného zamestnania a profesionálnej kariéry v tomto svete? Prečo ste sa zriekli rodiny? A tu už človek začína stáť pred veľkým tajomstvom kňazského povolania.

Jean Guilton, osobný priateľ pápeža Pavla VI, napísal knihu s titulom, *Dialógy s Pavlom VI.* Kniha je písaná formou dialógu, ktorý v skutočnosti prebehol medzi autorom Guiltonom a pápežom Pavlom VI. Rozhovor sa dotkol aj témy kňazského povolania. Z týchto dialógov som vybral niekoľko aktuálnych myšlienok pre nás kňazov.

Guilton hovorí: “Ani sám kňaz nemôže preskúmať svoje vnútro. Milosť kňazstva ho izoluje od ostatných ľudí, ba povedal by som, izoluje ho vo vnútri vlastnej bytosti. Ako teda môže pochopiť svoju tajomnú moc? [...] To, čo podávajú o kňazovi umelecké diela, literatúra a kino, vždy sa mi zdalo povrchným a falošným”.

Pápež reaguje: “Viem, že pre mnohých je kňaz dedičom zašlého stredoveku, spojencom konzervatívneho egoizmu a propagátorom prežitej liturgie, [...] Ale tiež viem, že my kňazi Ježiša Krista cítime akýsi rozruch, ktorý v modernom človeku vyvoláva naša prítomnosť”.

Guilton pokračuje: “Dnešný kňaz v porovnaní s kňazom včerajška, sa pozoruje aj očami vonkajšieho sveta. Teda nielen, čo on si myslí o sebe, ale chce poznať aj to, ako ho vníma vonkajší svet. A preto sa pýta ako Ježiš: Za koho ma pokladáte?”
[...]

Pavol VI hovorí: “Práve preto sa kňaz musel dôkladnejšie zahľadieť do seba a povedal si: Musím si uvedomiť: Kto som? Musím preskúmať svoju moc a povinnosti, musím prispôbiť svoje osobitné poslanie situácii vo svete, ktorý sa tak rýchlo mení”.

Guilton hovorí: “Znamenie doby vyžaduje návrat k prvotnému spôsobu ohlasovania evanjelia. Teda, nečakať, až ľud príde do Jeruzalema, ale Jeruzalem sa musí pohnúť k nemu: Budú nové Turíce?”.

Pápež odpovedá: “Zbytočne bude kňaz volať veriacich hlasom zvona, ktorý už nikto nepočúva. Kňaz musí počúvať hlas sirén, ktorý sa šíri z tovární, z moderných chrámov techniky. Kňaz sa musí stať misionárom, ak chce, aby sa kresťanstvo udržalo pri živote a aby sa stalo kvasom. Kňaz je pastier a rybár, má sa usilovať získať duše a priviesť ich ku Kristovi”.

Pápež pokračuje: “Umenie kňaza, ako hovorieval sv. Gregor, je najvyšším umením. Preto kňaz by mal mať všetky schopnosti, najmä tie typicky ľudské. Malo by v ňom byť všetko, čo je ľudské, okrem hriechu. Ľudia hľadajú u kňaza prijatie, útechu; jednoducho túžia, aby ich vypočul a pochopil. [...] Kňaz sa má snažiť vyjadriť nevysloviteľné pravdy, kňaz sa má priblížiť k tajomstvu, ktoré obklopuje svet, ale nesmie ho znesvätiť. Kňaz má rozšíriť liturgiu na celý vesmír, ktorý ospevuje Boha v tichosti, ba až do najskromnejších foriem jestvovania. Kňaz má dať význam každej veci a ľuďom požičať vnútornú reč, má preniknúť až do skrytých tajomstiev ľudského bytia”¹.

b) Povolanie ako tajomstvo chápané zo strany nás povolaných. Tu si môžeme pripomenúť povolanie niektorých biblických postáv: Abraháma, Mojžiša, Samuela, Jeremiáša, povolanie Dvanástich apoštolov, povolanie Pavla apoštola... Všetci menovaní počuli Pánov hlas v celkom odlišných podmienkach: hlas pred ktorým utekali, hlas ktorému nerozumeli, hlas ktorému podľahli, hlas ktorým sa nechali jednoducho zviest'. Ponuka zo strany Pána je pre nich neraz tajomstvom.

Milí spolubratia, ako je to v našom živote? Pánov hlas je snád' aj pre mňa nepochopiteľný, je snád' aj pre mňa doteraz tajomstvom?

Norbert Lohfink je presvedčený, že “byť kňazom, znamená byť svedkom zázraku. Kňaz je denne svedkom zázraku. V rukách drží obyčajný chlieb a po vyrieknutí konsekračných slov, jeho ruky sa už dotýkajú eucharistického Krista. Ku spovednici si kľaká hriešnik, ale po slovách rozhrešenia odchádza od spovednice človek posvätený milosťou Božieho dieťaťa. Teda Kristus pôsobí v kňazovi e cez kňaza na iných”.

2. Povolanie ako dar.

a) Povolanie ako dar pre povolaného. Bratia my môžeme chápať povolanie ako dar, len ak sa budeme na povolanie pozerat' očami viery. *Živočišny človek neprijíma veci Božieho Ducha; sú mu bláznovstvom a nemôže ich pochopiť, lebo ich treba duchovne posudzovať* (1 Kor 2,14). Kňazské povolanie je vzácny dar, ktorý si máme chrániť. Je nebezpečné, ak kňaz spochybňuje svoje povolanie. Je nebezpečné hazardovať s povolaním, hazardovať s tým vzácnym Božím darom. Milí oltárni spolubratia, v prvom rade my si máme uvedomovať hodnotu kňazského povolania a veľkosť Božej lásky, vďaka ktorej si každého z nás Boh vyvolil.

¹ Porov. J. GUITTON, *Dialógy s Pavlom VI*, SÚCM, Rím 1969, ss. 267-273.

b) *Povolanie ako dar pre farnosť, ako dar pre Cirkev.* Kňazské povolanie to nie je len súkromná záležitosť povolaného. Každé kňazské povolanie je Božím darom pre Cirkev. Milí spolubratia, každý z nás by mal byť darom pre farnosť do ktorej sme poslaní. Nikto z nás nemôže chápať a prežívať kňazstvo egoisticky.

Prežívam moje kňazské povolanie ako Boží dar? Uvedomujem si aj horizontálnu dimenziu tohoto daru, že to nie je len dar pre mňa, ale pre spoločenstvo?

Tu nám vhodne padnú slová sv. Augustína: “Ty, ktorého Ježiš povolal hlásať Božie kráľovstvo; ty, ktorého Boží ľud volá otče; kto si? Sám si sebe nič nedal, veď si nebol ničím, ty nie si a nemôžeš byť cieľom, ty si prostredníkom k Bohu. Nie si sám pre seba, si kňazom pre Cirkev, si služobníkom všetkých. Nežiješ už ty, ale v tebe žije Boh. Čo si teda? Si nič a si všetko!”.

Veľmi povzbudivé sú aj slová sv. Jána Vianneyho: “Aký veľký je kňaz, porozumieme ho až v nebi. Keby sme mu porozumeli na zemi, zomreli by sme, no nie zo strachu, ale z veľkej lásky. Bez kňaza žiadne iné hodnoty by nemali pre nás zmysel, lebo on má kľúče od nebeských pokladov, je ekonómom Božej pokladnice, po Bohu je kňaz všetkým”.

3. Dynamika rastu nášho povolania.

Naše kňazské povolanie, to je dar plný dynamiky. O naše povolanie sa máme ustavične starať a zveľadovať ho. Povzbudenie k tomu nachádzame aj na stránkach Svätého písma: *Pripomínam ti, aby si roznecoval Boží dar, ktorý je v tebe* (2 Tim 1, 6). *Nezanedbávaj dar, ktorý je v tebe. Toto si vezmi k srdcu a tomuto ži, aby tvoj pokrok bol všetkým zrejmý. Dávaj pozor na seba, buď v tom vytrvalý. Ak si budeš takto počínať, tak sa zachrániš* (1 Tim 4, 14-16).

Tieto Pavlove slová adresované Timotejovi, Pápež Ján Pavol II komentuje v exhortácii *Pastores dabo vobis* takto: “Toto roznecovanie daru, nie je len výsledkom úlohy, za ktorú Timotej osobne zodpovedá, nie je len výsledkom úsilia jeho pamäti a vôle, ale je to aj výsledok dynamizmu milosti, ktorá je v každom Božom dare. Sám Boh teda roznecuje svoj vlastný dar, odhaľuje všetko obdivuhodné bohatsvo milosti a zodpovednosti, ktoré sa v ňom skrýva” (PDV 70).

Aj v našom kňazskom živote sa vystriedajú rôzne obdobia. Sme fascinovaní Bohom, alebo naše ľudské slabosti a nedokonalosti nám naženú strach, alebo prežívame obdobie frustrácie, alebo máme radosť z každého dňa nášho kňazského života.

1. *Fascinácia.* Boh osloví človeka svojou majestátnosťou. Človek spoznáva a obdivuje veľkosť Boha, človek spoznáva Božie vlastnosti. Boh sa stáva pre človeka prítiažlivý. Boh vstupuje do života človeka ako čosi nové a fascinujúce.

• Prorok Izaiáš *videl sedieť Pána na vysokom a vznešenom tróne; lem jeho rúcha naplňal chrám* (Iz 6, 1).

- Apoštol Peter spočiatku vnímal Ježiša ako jedného z mnohých učiteľov, ktorí vysvetľovali svoju doktrínu a princípy, ale po zázračnom rybolove si uvedomuje prítomnosť čohosi božského a nadprirodzeného, čo ho oslovilo a fascinovalo (porov. Lk 5, 1-11).
- Apoštol Pavol na ceste do Damasku bol doslova zasiahnutý oslepujúcim svetlom, až padol na zem. Pre Pavla to bolo prvé rozhodujúce stretnutie s Bohom.
- Bratia, kňaz má byť fascinovaný Bohom, kňaz má prežívať osobnú skúsenosť s Bohom. Tu si môžeme opakovať slová apoštola Pavla: Nežijem už ja, ale vo mne žije Kristus.

2. *Bázeň spojená so strachom.* Naše ľudské nedokonalosti, naše osobné hriechy nás zahanbujú a uvádzajú do pochybností. Prežívame strach z našej ľudskej slabosti. Vidíme to aj v živote biblických postáv.

- Prorok Izaiáš zvolal: *Beda mi, som stratený. Ved' som muž s nečistými perami* (Iz 6, 5).
- Peter úplne zmätený zázračným rybolovom, hodil sa Ježišovi k nohám a povedal: *Pane, odíď odo mňa, lebo som človek hriešny* (Lk 5, 8).
- Apoštol Pavol ležiaci a pokorený v prachu cesty, počuje slová: *Ja som Ježiš, ktorého ty prenasleduješ* (Sk 9, 5). Tieto slová naplnili Pavla veľkým strachom, lebo si uvedomil svoju vinu.
- Možno ešte aj dnes, niekto z nás kňazov prežíva túto osobnú drámu. Na jednej strane si uvedomuje veľkosť kňazského povolania, ale na druhej strane si je vedomý svojich ľudských slabostí a pádov. Z toho vyplýva tá náročná otázka: Pane, dokážem žiť kňazstvo aj zajtra, nesklamem Ťa?

3. *Vnútornej pokoj.* To je ten Boží pokoj. Vnútornej pokoj je dar, ktorý nám môže dať len sám Pán.

- Veľmi pekne tento Pánov postoj je vystihnutý v prípade proroka Izaiáša: *I priletel ku mne jeden zo serafínov, v ruke mal žeravý uhlík, čo kliešťami vzal z oltára, dotkol sa mi úst a povedal: "Hľa, toto sa dotklo tvojich perí, zmizla tvoja vina a tvoj hriech je odstránený"* (Iz 6, 6-7).
- Hrôzou preniknutého Petra, Ježiš upokojil slovami: *Neboj sa!* (Lk 5, 10).
- Apoštol Pavol, vedomý si Božieho zásahu, prehlásil: *Z Božej milosti som tým, čím som* (1Kor 15, 10).
- Milí oltárni spolubratia, mať pokoj vo svojom srdci a byť rozdavateľom pokoja vo farnosti.

4. *Pozvanie.* Boh nechce pracovať sám, chce spolupracovať s človekom, chce nás zapojiť do svojich plánov. Mohli by sme povedať: "Boh potrebuje nás ľudí, Boh potrebuje konkrétne aj mňa".

- Izaiáš toto pozvanie opisuje slovami: *Potom som počul hlas Pána, ktorý hovoril: "Koho mám poslať, kto nám pôjde?"* (Iz 6, 8).
- Petrovi vyjadril Ježiš svoje pozvanie slovami: *Odteraz už budeš loviť ľudí* (Lk 5, 10).

- Ježišovo pozvanie zmenilo aj pozíciu Šavla. Z prenasledovateľa kresťanov sa stáva horlivý ohlasovateľ evanjelia, ktoré ohlasuje aj pohanom.
- Kňaz je dennodenne pozvaný pracovať v Pánovej vinici. Boh, do nás kňazov vložil veľkú dôveru. Robme všetko preto, aby sme ho nesklamali.

- Kto chce ostať verný Kristovi, kto chce žiť svoje kňazstvo, ten musí denno-denne povedať Pánovi svoje “Áno”.